

L'encantada d'Adast

L'eretèr de la maison de Carrèra, en Adast, près d'Argelèrs, qu'èra a l'atge beròi on los gojats d'eths medishs cèrcan la lor pariona. Valent qu'èra pro e escairit¹ de sobras aqueth eretèr. Çò qui non ac guastava, los sons n'avèn qu'eth entà hilh. Carrèra lo pair que miava dètz-e-ueit vacas tà l'ahorèst, totas dab braguèrs o seguidas², e lo joen dejà guardaie de bestiar que n'avè quauque centena d'aulhas autorn deu salièr³. Navas qu'èran las bòrdas, la maison qu'èra nava e la dauna que s'i entenè tà hialar capas e aprigas dens las vrespadas, de Marteror a la Candelèra.

Aqueth gojat qu'avè un secret, lo secret d'aimar bèra encantada. Que'u s'èra presentada aus uelhs com la Verge deu cèu sus lo chorròt de la hont qui cola au parc de Carrèra. Despuish, quan lo parlavan d'ua tau o d'acera auta, que segotiva lo cap esmudint-se per bèra pausa. Las gojatas en devisant d'eth quauque còp non podèn que concludir :

« N'a pas enquèra nada amistosa, vam dab que sorteish, balhem temps au temps. »

Tant lo convienó l'encantada que lo de la soa amistat e bèth dia que la mair n'èra pas a casa que hen amassa tres còps lo torn deu cremalh deu larèr.

Bèthlèu lo pair e la mair qu'anèn hemar las ortigas au pè deu campanèr e los dus amics que s'esposèn.

— Escota, hè la nòvia au nòvi quan tornèn de la glèisa, qu'èi ua pregària, ara qui èm ligats, qué que haci o qué que diga non m'apères jamei « putagassa ».

— Com volhas, 'miga, ce digó eth.

La noça que's passè, que's mingèn lo pan de noças e atau que viscón dens la patz de l'amor joena. Pan de noças e amor joena be son causas holejadissas ! Bèth dimars l'òmi que se n'anè tau marcat d'Argelèrs e coma la grèla miaçava la nòra que's loguè quauques vesins e que pleguè lo camp de hroment en gavèras⁴.

Lo navèth maridat que tornè pro de tard, non tròp briac, mès contentòt, e que demandè a la soa hemna d'un aire esbaluhat⁵ :

— Vam, qu'as hèit uei ?

— Tè, 'mic, ce'u respon era, que m'èi vist monde e qu'èi botat a l'acès lo hroment.

— 'Miga, n'ès qu'ua putagassa !

Lo mot maladit qu'èra escapat, que s'èra alargat per la holia deu vin ; tant pis per eth e sustot per era.

— A ! malurós, qu'as hèit ? cridè la molhèr, que m'as encantada un second còp.

E aqui, aus uelhs de l'eretèr de Carrèra estavanit, la gojata que desaparecò e jamei non l'an vista de nueit o de dia.

Cuelhut per Miquèu de Camelat.

Tirat de Jacme Boisgontier e Robèrt Darrigrand, *L'encantada d'Adàs*, consultat sus <https://www.pernoste.com/audio/textes-lus> en 2024.

1 / escapsat / escairit, desgrossit, desgrossierat /
desengavachit

2 : tropèths amontanhatz après lo 20 d'agost

3 : ligat a la sau ; ligat au sauc/a una saliga

4 : braçats de cerealas au sòu avant d'estar mes en garbas.

5 / esbalausit / emberlugat / embadoquit / envaranit / estorralhat /
estoretat